

MƏNDƏN SİZƏ YADİGAR

Mələmdür ki, həyatın çox qərribə qanıqlar var və bu qanıqlara əsasən kimsə böyük, amma yadda qalmayan bir ömür yaşayıv. Yarıdıcı adamlar isə öz yazıları ilə oxucuların yadına və ya yadını onları qəlbində yaşamaq haqqını qazanırlar. Neftçi-şair Arif Ərəbovun ölümdən sonra «Vişka» qəzetində 30 oktyabr 2020-ci il tarixli sayda onun həyatı, səxsiyyəti, keçdiyi ömür yol haqqda qısa məlumat və «Qalıx ayğa, Azərbaycanca şeiri dərc olundu. Baxmayaraq ki, İxtisasa Ə.Ərəbov pəşakər neftçi olub o, ədəbiyyatı çox sevirdi, və həmişə öz fikirlərini, duyğularını, həyata və vətəna olan məhəbbətini postik sözlə ifadə edirdi.

Arif Yaqub Oğlu Ərəbov məvli Xəzər dənizinin sahilində yaşılığa qərar almış Astara Rayonun Şahağac kəndində ziyalı ailəsində anadan olmuşdur. Anfın atası Yaqub Mirzə Mustafa bəy Ömür yaşayıv. Yarıdıcı adamlar isə öz yazıları ilə oxucuların yadına və ya yadını onları qəlbində yaşamaq haqqını qazanırlar. Neftçi-şair Arif Ərəbovun ölümdən sonra «Vişka» qəzetində 30 oktyabr 2020-ci il tarixli sayda onun həyatı, səxsiyyəti, keçdiyi ömür yol haqqda qısa məlumat və «Qalıx ayğa, Azərbaycanca şeiri dərc olundu. Baxmayaraq ki, İxtisasa Ə.Ərəbov pəşakər neftçi olub o, ədəbiyyatı çox sevirdi, və həmişə öz fikirlərini, duyğularını, həyata və vətəna olan məhəbbətini postik sözlə ifadə edirdi.

ASTARA
Talış dağlarının yaşlı ərəpyi
Gəlir tok bezənib Xəzərə baxır.
Xəzər ayna kimi təmiz ərəyi
Sahilə öpüşür dağlara baxır.
Siltəq gürcü çalın arç dağın
Dərslər keçərək sahilə gəlir.
Heyrətə gəlirik baxça-bağlan
Sevinc həsrətləyə o dila gəlir.
Dağların səhriri çiğurlarıya
Aydın sələlərə mahnı oxuyur.
Yığıl ərəpinim nəxşələriyə,
Təbiət ehcazkar xal toxuyur.
Bürünür hər tərəf yaşlı ərəpyə
Yaşlı dəniz geyinmiş bizim Astaralı
Dağlar sahilə gəlir öpməyə
Qoy qəlsin sahilə izim, Astaralı
Mən səna heyranam, gözüm Astaralı
Talış dağların etəklərində
Xəzərə tükənlər axar çay üstə
Gözlə, cazibədir bizi şəherim var.
Heyranam mən onun gözəlliyinə.
Vurğուն olmuşam özəlliyinə.
Gənçim, gözəl bağlan,
Qumu sahilləri, yaşıl dağlan,
Bəzəyir şəhəri yaşlı ərəpkə,
Qonaq qərişləyir açiq ərəpkə.
Ayar bulduğın tükənməz dadı
Yanar bulduğın silinməz adı,
Zəfər taygəyir sənin hüsninə,
Talış dağların yaşlı qoynuna.
Barlı bağlarıya, çay kollarıya,
Sitrus meyvələri, gül kollarıya,
Gözlə dəniz geyinmiş bizim Astaralı.
Sevimli Astaralı, izim Astaralı.
Mən səna heyranam, gözüm Astaralı

DAŞLAR

Yer üzündə hər tərəfə səpələnmiş,
Topa-topa, qalax-qalax,
Bəzən tək-tək
Kiçik daşlar, böyük daşlar!
Dəngişməyə dilənli yox,
Nəssiz durub bökük daşlar.
Qıymətli yox, dəyəri yox,
Sanki onlar unudulmuş miras kimi,
Çilik daşlar.
Düşünməyin bu belədər,
O daşlardan yaradıcı,
Gözləliklər saltənətli, füsunkarlıq,
Ehcazkarlıq özəlliklər saltənətli.
Tənn verməmiş o daşlara gözəl rənglər;
Həm ağ, həm də al-qırmızı,
Qara, əlvan bəzən qonur çalarlarla
Gözəl rənglər.
Yaradıcının qüdrətiylə mücozzələr
Yaradır bu daşlarla,
Abidələr yaradır bu daşlarla.
Bu daşlarla bənz qoruluq,
Bu daşlarla kəmə qoruluq,
Bu daşların sənəlim bax?
Bir-birinə dayaqlar olur,
Zivalırala qəbir daşlar,
Bəzən onlar mayıq olur
Uzaqlara baxır daşlar.
Qız qaləsi!

Zinverlə ucalmışdı cəsurlar!
Üzərindən Ordun yurdun alovu ilə
Söhlənlən məşəli var.
İşıq sapır, alovların,
Şəfəqiylə nur çiləyən bir əli var.
Çox möhtəşəm Çıl qaləsi!
İnsan oğlu həzriyəm!
Bu daşlardan abidələr və heykəllər
Qoy var olsun yanar qəblilər,
Bacarıqlı qarlı əllər.
Daşlar bəzən dila gəlir,
İnsanları harayılar,
Könüllərə ilham verir...
Qobustanm qayalar,
Qalax-qalax səl daşları,
Qara, əlvan, al daşları,
Üzərində həkk olunmuş qədim izlər,
Qədim üzər.
Əsərlərdən bizə çətan qan yaddaş,
Qavalı daşı
Təbil səsi, muğam səsi.
Harayları insanları cəngi səsi,
Könüllərə fərəh verir
Muğamları şeiri, səsi,
Şünü, Rəstə,
Çarbağlı, Çarabağın şikəstəsi
Əlin gözəl, sən nəğməsi...
Daşlar bəzən susur, dinmir.
Çapılan kiildənmiş zindanlara xatirələri.
Sükutundan hər kimsənin xəbəri yox.
Bu sükutu insanları arasına
Fələk yayır,

İzi qəlsin insanlara,
İzi qəlsin nasillərə.
Fəqət, bu daş adı daşdır,
Qəbir daşı, baş daşdır!
İnsanların yaddaşdır!
Əman Tanrımı!
Sən verməmişdin bu qüdrəti,
İnsanlara həyat verən isti nəfəs, hərətəli.
Ucan daşlar!
Bu daşlardan qüçülürəm yarandıqım...
Nəsilərdən-nəsilərə adlayaraq
Şiğiyərə qartal kimi,
İşıq saçır şimşək kimi,
Və yayırlar qışqıq kimi.
Uçur, uçur səyyarə tək,
Parıldayar yer üzündə.
Ucan daşlar — səyyarələr!
Bu daşlar da uça-uçə yoxə qıxır,
Bəzən yamb külə dönmür,
Bəzən dönmür adi daşa.
Daşlar da yer, qızıl əlini naxış verir
O daşlara.
Cilaləni o çevrilir səhirlənmiş bir daş-qaşa.
Gəh zürmüdə, gəh yaquta ya almaza.
Yer üzünə səpələnmiş kiçik daşlar,
Böyük daşlar, topa-topa böyük daşlar,
Yaddan xəkmə miras kimi çilik daşlar,
Ömrümüzə, günümüzdə lazım olan
Adı daşdır... Qoruyaq biz o daşları.
Qoruyaq biz yer üzündə hər bir daşı,
Əsərlərdən bizə qalax qan yaddaş.

24.09.09.

QƏLƏBƏ EŞQİ

Azarbaycan! Ordular yurdu!
Övdlənlər səni səni.
Hər bir adən vətən üçün,
Torpaq üçün, canlarını qurban
Verər mərd ərənlər səni səni.
Düşmənlərə təslim olma,
Qoru bizim min illəyəz edib.
Xalqə qalax qan yaddaş.
Hünər göstər, qəhrəman ol,
Ordular yurdun vələndaş!
Zülmətlərə işiq saçan
Qüdrətlinə ətəfə bax,
Əsərlərdən bizə qalax
Şöhrətlinə ətəfə bax
Qalx ayğa Azərbaycan!
Sən seçginlər zəfer yoluy
Qüdrəti o, müdərək ol, mətinli ol.
Türk əskəri qüdrətini göstərmişdi,
Əsərlərdən bizə qalax qəhrəmanlıq,
Döşdəy yoluy, qələbəyə səfər yoluy.
Aylı, aylı!
Sənli Şərqin qibləgahı
Cərə qüveyə, narnad əllər
Qarış-qarış torpaqlar apardılar,
Yurdumuzı vıran edib oppardılar...
Şuşam mənim, cənnət bağım.
Artıq yoxdur Qarabağımı?
Zaman keçir, amən keçir, yaman keçir.
Artıq illər bir-bir əvəz edib.
Əzəb çəkir elimizin oğulları
Bu dünəndən qız, gəlinlər nəkam gedir,
Yoxa qır dəstanları, nağılları.

Torpağımız yağı düşməni əlindədir.
Yatan vədlər, yatan sözlər dilindədir.
Gülüştüyüb, sevincimiz götürməyir.
Nə etməli? Düşməngüş biz yad əllərə,
Aldanmışıq, aldandımsız neçə kərə?
Xain düşməni səvinməsin əməliyə
«İnam lazım Qələbəyə», — ərək deyir.
Vətən oğlu, vətən oğlu, övdlənlər!
Ucağda biz məşəlləri yüksəkliyə.
Səfəqə salın yavaş əllərimizə,
Səvinək biz zəfər çatan lilmiz!
Ordular yurdu, Azərbaycan!
Hünərə səni, qələbəyə addımın at,
Matinli ol. Aylı, aylı Azərbaycan!
Çarabağın zinəsində
Şuşamızın şirəsində
Bayramımız dəlğələnsin.
Dədə Qurqud düyüdiyə
Zirvədə oldu qalansın.
Alovunun işiqindən
Nur çilənsin yurdumuzə
Güvənək biz Ordumuzə!
Vaxtilə Ordular yurdun nəğmələri
Yayılmış əldən-əldə.
Zəngəzurdan Vediyədək,
İrevandan Göyçüyədək,
Ozan səsi, Dədə Qurqud nəsiyyəti,
Xoş niyyəti yayılmışdı didən-dilə.
Qoca Qalqaz, dəmir qapı
Dərbəndimiz Təbrizədək, Gilanədək,
Savalandan Turanədək
Oğuz elini adətliyə yaddayrdı,
Qüdrətini, şərəfini daşıyrdı.
Lakin nəkarı düşmənləri.

Məkrli, çər əməlləri,
Yağlıları bərd əlləri torpaqları
Qətra-qətra, bolum-bölüm parçaladı.
Zəminləri, tarları, elini-öbarını
Dilim-dilim hay taladı.
Artıq yetər! Yöi verməyək əzginlərə,
Yöi verməyək çirginlərə.
Qoruyaq biz ölkəmizi,
Çox qorusun Tən bizi!
Vətən bizi bəsəyay.
Gəlin səsə səş verək.
Bu səş həray səsidir,
Bu səş imdad səsidir.
Dözməyir artıq ərək.
Bu səşə biz səş verək.
Səşəyir bizi Vətəni!
Şahid olub, ərəyi sənin üçün bələram tən.
Qəzəylir bizi torpaq!
Əskər kimi keşiyidən dururam mən üzəy.
Bəsləyir bizi Anal
Qoruyaram qəyrətini, şərəfini, küil olaram
Torpağına qatılaram vəqə-yana.
Əziz Anal Döğmə torpaq!
Sənli Vətəni! Hər üçünüz müqəddəsdir!
Daha bəsdür!
Aynlin Sız ey insanlar!
Əgər vətən sənimizə
Aç gözüñüzü torpağa bax.
Əgər torpaq sənidirsə,
İzini qoy torpaq üstə,
Dizini qoy torpaq üstə,
Ök zəminim nəmölə bax.
Əgər nəmət sənidirsə, gül-çikəkilli,
Böl məhsulu bir başqa bax.

24.09.09.

Əgər bağlar sənidirsə, büsətə bax,
İşiq saçan çirəbə bax,
Əgər bulaq sənidirsə,
Əyil su çin, sən dağa bax.
Əgər dağlar sənidirsə,
Ucal, ucıl zirvəyə bax.
Gör necə də əzəmətli, vıqıldırılı Ana Vətəni!
Azərbaycan, Azərbaycan!
Əjdəmdən, məkanımız ordadırsa,
Kökünə bax, itənə bax,
Zəfər çalmağə eşiyə sən,
Vətəne bax. Sən sola bax, sən sağa bax.
Gör necə də gözəlliklər məskəndir.
Azərbaycan!
Azad et səni döğmə yurdu,
Azad et səni bu torpağı, bu Vətəni
Ey qəhrəman, şərli Ordu!
Qalx ayğa, Azərbaycan, Azərbaycan!
İlahimlə sən qabağa bax!
Gələcəyə inməli sən addımını
Ata-ata qabağə bax!
Qalx ayğa, mətinli ol Azərbaycan,
Qüdrətindən ilham alsan Ana Vətən!
Yə-uldüzü bayramımız dəlğələnsin.
Qarabağda düşmənimiz təş bəslisin!
Həkk olunsun canımızca, qanımızca
Zəfər yoluy, hünər yoluy
Şöhlənlən Ordular yurdun məşəlləri,
Alovunuda işiqlənsin əzədilgün nurlu yoluy!
Yaşə, yaşə Azərbaycan, Azərbaycan!
Qalx ayğa, Azərbaycan! Azərbaycan!
15.09.09.